

MF-103

March-2022

B.Ed., Sem.- I

B-110 : Organization of Commerce and Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચનાઓ : (1) પ્રશ્ન-1માં દરેક પ્રશ્નના 7 માર્ક્સ છે.
(2) પ્રશ્ન-2માં દરેક પ્રશ્નના 2 માર્ક્સ છે.

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 6 × 7 = 42
- (1) વાણિજ્યનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવી વેપાર અને વાણિજ્ય વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
 - (2) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ વાણિજ્ય શિક્ષણની જરૂરિયાત વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.
 - (3) ધોરણ-11નો વાણિજ્યનો એક એકમ પસંદ કરી, જ્ઞાનનો સામાન્ય હેતુ લઈ તેના વિશિષ્ટ હેતુઓ અને અપેક્ષિત વર્તન – પરિવર્તનની યાદી તૈયાર કરો.
 - (4) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનનો અર્થ જણાવી તેના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
 - (5) તુલનાત્મક પદ્ધતિનો અર્થ જણાવો. તુલનાત્મક પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવી તેના અસરકારક ઉપયોગમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
 - (6) ધોરણ-11 કે 12નો કોઈ એક એકમ પસંદ કરી પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્ય આધારિત માઈક્રો પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
 - (7) ધંધો, વ્યવસાય અને રોજગાર વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
 - (8) ટૂંકનોંધ લખો – કોર બેન્કિંગ, કોલ-મની
 - (9) ધંધાનો અર્થ જણાવી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
 - (10) આયોજન એટલે શું ? આયોજનના લક્ષણો સમજાવો.
 - (11) ઉત્પાદન સંચાલનનો અર્થ આપી, તેના કાર્યો સમજાવો.
 - (12) વ્યવસ્થાતંત્રના પ્રકારો વિશે ચર્ચા કરો.

2. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

4 × 2 = 8

- (1) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિનો અર્થ જણાવી, તેની કોઈ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (2) વાણિજ્ય શિક્ષણના સામાન્ય હેતુઓના કોઈ બે લક્ષણો જણાવો.
 - (3) “વિદ્યાર્થીઓ વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલનના વિષયમાં સમજ કેળવે” આ સામાન્ય હેતુના બે વિશિષ્ટ હેતુઓ અને અપેક્ષિત વર્તન પરિવર્તન જણાવો.
 - (4) સિમ્યુલેશન પાઠ આયોજનના સોપાનો જણાવો.
 - (5) વખારના પ્રકાર જણાવો.
 - (6) ટ્રાવેલર્સ ચેકની સમજ આપો.
 - (7) બજાર સંચાલનનો મુખ્ય હેતુ જણાવો.
 - (8) શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્રની મર્યાદા જણાવો.
-

Seat No. : _____

MF-103

March-2022

B.Ed., Sem.- I

B-110 : Organization of Commerce and Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All questions are of 7 marks each in Question-1.
(2) All questions are of 2 marks each in Question-2.

1. Answer any **six** questions from the following questions : **6 × 7 = 42**

- (1) State the scope of commerce and explain the difference between Trade and commerce.
- (2) Explain in detail the need of commerce education at higher secondary level.
- (3) Select a unit of commerce of standard-11, take the general objective of knowledge and prepare a list of its specific objectives and expected behaviour changes.
- (4) Give the meaning of Micro Teaching and discuss the steps of it.
- (5) Give meaning of comparative method and state advantages and disadvantages of it. State the role of a teacher in effective use of it.
- (6) Prepare a micro lesson planning on the basis of skill of questionnaire for any topic of std-11 or 12.
- (7) Clarify difference between Business, Profession and Employment.
- (8) Write short note on : Core Banking, Call-money.
- (9) What is business ? Discuss the characteristics of business.
- (10) What is Planning ? Explain the characteristics of planning.
- (11) Define production management and explain its functions.
- (12) Explain types of organization.

2. Attempt any **four** questions in brief :

4 × 2 = 8

- (1) Define lecture method and state any two limitations of it.
 - (2) State any two characteristics of general objectives of commerce education.
 - (3) 'Students will acquire understanding in organization of commerce and management.' State any two specific objectives and expected behavioural changes of this general objective.
 - (4) State the steps of Simulation planning.
 - (5) State types of Warehouse.
 - (6) Define "Traveller's cheque".
 - (7) What is main objective of Marketing Management ?
 - (8) What are limitations of Matrix Organisation ?
-